№ 87. Wtorek 15. Kwietnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Obwieszczenie.

Dziewiąte publiczne losowanie obligacyi lwowskiego funduszu indemnizacyjnego odbędzie się d. 30. kwietnia r. b. o godzinie wpół do dziewiątej przedpołudniem w sali namiestnictwa (w domu Głowackiego N. 98¾) na przedmieściu Łyczakowskiem.

Przeznaczona do wylosowania kwota amortyzacyjna wynosi 295.000 złr. m. k. czyli 309.750 złr. w. a. a udział w losowaniu mieć będą wszystkie obligacye po d. 14. lutego r. b. wydane.

Co odnośnie do obwieszczenia c. k. Namiestnictwa z 14. października 1861 l. 3185 do powszechnej podaje się wiadomości.

Z c. k, Namiestnictwa galicyjskiego.

Lwów, 12. kwietnia 1862.

(Ofiary na dotkniętych powodzią.)

Tutejszy przedsiębiorca teatru niemieckiego p. *Schmidts* ofiarował połowę czystego dochodu z przedstawienia, dawanego na dniu 12. kwietnia r. b. na rzecz dotkniętych powodzią Nadwiślan w obwodzie tarnowskim, i złożył przypadającą kwotę 114 zł. 54½ c. w. a. w Prezydyum Namiestnictwa.

Zaś w drodze składki zebrano dalej na ten cel: W powiecie *Zbaraskim* 119 zł. 53 c.; w powiecie *Chodorowskim* dodatkowo 2 zł.; w powiecie *Buskim* dodatkowo 8 zł.; w powiecie *Rymanowskim* dodatkowo 10 zł.; w powiecie *Stryjskim* dodatkowo 7 zł. 71 c.; w powiecie *Oleskim* dodatkowo 5 zł. 60 c.; w powiecie *Rawskim* dodatkowo 10 zł. 20 c., a w urzędzie powiatowym w *Nisku* dodatkowo 5 zł. w. a.

Gmina *Hludno* w obwodzie sanockim wzniosła jeszcze w r. 1860 stosowny budynek szkolny z materyału, który ofiarował właściciel tej wsi W. Ludwik Skrzyński, i zaopatrzyła się już w potrzebne porządki szkolne.

Zaś teraz obowiązała się dla uposażenia szkoły parafialnej, której nauczyciel ma pełnić oraz służbę organisty, płacić na utrzymanie nauczyciela rocznie 136 zł. 50 c. w. a., prócz wynagrodzenia za służbę kościelną w gotówce 5 zł. 20 c. w. a., a w naturaliach 3 korce 28 garncy żyta, a oraz zapewnić szkole opał i usługę.

Dla polepszenia tej dotacyi zakupiła gmina morg ziemi, którego jedna połowa ma być użyta na założenie szkółki drzew owocowych, a druga oddana do użytku nauczycielowi.

Nakoniec zapewnił rzeczony właściciel wsi na utrzymanie nauczyciela rocznie 15 zł. 75 c. w. a.

Te pożyteczne dla ogółu ofiary ku poparciu oświaty ludu podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Przegląd polityczny.

Lwów, 14. kwietnia. Ostatni wieczorny numer *Gazety wiedeńskiej* przyniósł obchodzącą nas blisko wiadomość, powtórzoną z *Donauzeitung*. Dowiadujemy się z niej, że Ojciec Ś. miał wydać do naszego Arcypasterza JMX. Wierzchlejskiego pismo, w którem pochwala najzupełniej postępowanie jego w obec kościelnych demonstracyi w Galicyi, jako też zachowanie Arcybiskupa w obec deputacyi lwowskiej, która odradzała mu wydanie znanego listu pasterskiego. Spodziewamy się, że jeśli wiadomość ta jest autentyczna, będzie nam bez wątpienia udzielony ten ważny dokument w całości do ogłoszenia.

Izba panów rady państwa miała 12. b. m. ostatnie posiedzenie przed feryami wielkanocnemi. Z porządku dziennego przypadło najprzód trzecie odczytanie ustawy względem zniesienia danin górniczych. Nim jednak przystąpiono do tego, wniósł hrabia Leon Thun protest z podpisem swoim, księcia Salm i hrabi Czernina przeciw ryczałtowemu uchwaleniu tej ustawy na poprzedniem posiedzeniu; ale mimo to odczytano ustawę po raz trzeci, i izba przyjęła ją podług redakcyi uchwalonej w izbie deputowanych. Dalej nastąpiło pierwsze odczytanie zmian przyjętych w izbie deputowanych w ustawach o wolności osobistej i względem tajemnicy listowej; izba odesłała te ustawy do przynależnych wydziałów, a w końcu odroczyła posiedzenia swoje do końca bieżącego miesiąca.

Zresztą możemy jeszcze przytoczyć z ważniejszych spraw krajowych, że Najjaśniejszy Pan wybiera się znowu temi dniami w podróż do Wenecyi, i że podług depeszy telegraficznej z Zagrabia dozwolił rząd na założenie tabuli septemwiralnej z siedzibą w Zagrabiu.

W sferach politycznych we Francyi zrobiła teraz nie małe wrażenie broszura barona d' Aquin, byłego sekretarza ambasady w Neapolu pod napisem: „O rewolucyi unitarnej we Włoszech i jej skutkach w Neapolu.“ Autor, w którym możnaby snadnie podejrzywać stronnika ks. Murata, dowodzi w tej broszurze bardzo dobitnie, że Piemont nie zdoła nigdy ustalić panowania swojego w Neapolu, i tylko wyniszczy wszystkie materyalne i moralne siły tego kraju tak dalece, że przyszły monarcha neapolitański zastanie w swojem państwie najzupełniejszą ruinę. Kto jednak ma być tym przyszłym monarchą, nie powiada wcale broszura. Zresztą tyle tylko nowego dziś z Francyi, że pan Lavalette, który podług doniesień dziennikarskich ma niezawodnie powrócić do Rzymu, pojechał teraz do Londynu niby w sprawach prywatnych, i że rząd francuski postanowił wzmocnić znowu załogę swoją w Rzymie.

W angielskiej izbie niższej była 11. b. m. ważna dyskusya o sprawie włoskiej. Na wzmiankę pana Hennessy, że we Włoszech są teraz mordy i rozboje na porządku dziennym, odpowiedział Layard, że przeciwnie Włochy są teraz szczęśliwsze, niż dawniej; p. Gladstone dowodził, że Anglia ma obowiązek wspierać Włochy moralnie, a lord Palmerston oświadczył, że świecka władza Papieża jest niepodobną do utrzymania, że los Papieża spoczywa w ręku Cesarza Francuzów, i że jeźliby załoga francuska ustąpiła z Rzymu, stałyby się Włochy natychmiast wolnemi od morza śródziemnego aż do Adryatyku. Z tego oświadczenia widać najwyraźniej, że Anglia rywalizuje dotąd stale z Francyą w utrzymaniu wpływu swojego we Włoszech, i że w słowach lorda Palmerstona ukrywa się przeto rodzaj wyrzutu dla rządu francuskiego za odwlekane tak długo rozwiązanie kwestyi rzymskiej.

Jak donosi dzisiejszy telegram turyński zgorszył się wielce rząd sardyński nieudowodnioną wcale wiadomością, jakoby z Tryestu wypływali bez ustanku ochotnicy burbońscy do Neapolu, i miał przeciw temu protestować energicznie w obec posła pruskiego, któremu poruczone zostały sprawy austryackie w Sardynii.

W sprawie bliskich wyborów sejmowych w Prusiech przepowiadają dzienniki tamtejsze coraz głośniej zwycięstwo partyi liberalnej, a do wspomnionego wczoraj protestu uniwersytetu berlińskiego, który nieomieszkał zganić natychmiast minister oświecenia, przybył dziś drugi niejako protest berlińskiej rady miejskiej, która zaleciła wyraźnie magistratowi, ażeby urzędnikom komunalnym zostawił najzupełniejszą wolność przy wyborach. Tak więc upada coraz bardziej w opinii program rządowy, i prawdopodobnie zawiedzie się gabinet teraźniejszy zupełnie w swoich nadziejach.

Ważną nakoniec wiadomość przynosi *Pester Lloyd* z Belgradu, że komendantom wojsk tureckich wzdłuż granicy serbskiej kazała Porta być tak dalece w pogotowiu, by na pierwsze skinienie mogli wkroczyć do Serbii i rozpocząć kroki wojenne. Tym sposobem zamierzałaby Turcya widocznie uderzyć równocześnie na Montenegro i na Serbię, ażeby przeszkodzić połączeniu się sił nieprzyjacielskich.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 13. kwietnia. (Pismo papieskie.) *Gazeta wiedeńska* donosi: Jego Świątobliwość Papież wydał jak się dowiadujemy do arcybiskupa lwowskiego imx. Wierzchlejskiego pismo, w którem *pochwala najzupełniej* kroki jego w obec kościelnych demonstracyi w Galicyi, jako też zachowanie się w obec deputacyi lwowskiej, która odradzała mu wydanie wiadomego listu pasterskiego.

(Posiedzenie izby panów z 12. kwietnia.)

Rozpoczęło się o godzinie 11. minut 35 pod prezydencyą JO. księcia Karola Auersperga. Na ławicy ministeryalnej zajęli miejsce pp. hr. Rechberg, hr. Degenfeld, Plener i Lasser.

Hrabia Leon Thun złożył protestacyę przez siebie, książe Salm i hr. Czernina podpisaną przeciwko postępowaniu na ostatniem posiedzeniu przy rozprawach nad usunięciem dziesięciny górniczej zachowanemu, w skutek którego prezes poddał pod głosowanie całe prawo bez dozwolenia dyskusyi nad pojedyńczemi paragrafami. Że zaś postępowanie takowe uważane jest przez podpisanych wyżej wymienionych jako przeciwne regulaminowi, przeto ciż wstrzymają się od dalszego głosowania nad projektem do prawa wyżej powołanem.

Po przemówieniu się prezesa odpierającego czynione zarzuty, nastąpiło trzecie odczytanie projeku do prawa o zniesieniu dziesięciny górniczej i projekt ten przyjęty został w redakcyi przez izbę deputowanych uchwalonej.

Poczem nastąpiło pierwsze odczytanie zmian przyjętych przez izbę deputowanych w prawie o wolności osobistej tudzież w prawie o tajemnicy listów i pism. Pierwszy z tych projektów przekazany

został komisyi jurydycznej a drugi komisyi politycznej. Poczem posiedzenie zamknięte i do końca bieżącego miesiąca odroczone zostało.

(Wypłata dziesięciny w Węgrzech.) Król. węgierska kancelarya nadworna wydała pod d. 20. marca b. r. następujące rozporządzenie do kól. węgierskiej rady namiestniczej względem wynagrodzenia duchowieństwa za dziesięciny:

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z d. 11. b. m. względem wynagrodzenia niższego duchowieństwa za dziesięciny, z poleceniem wykonania patentu indemnizacyjnego z 2. marca 1853, w dowód szczególnej łaski wyjątkowo dozwolić raczył, aby te pozycye dziesięciny, które zawarte są w konskrypcyi dochodów z r. 1802 lub innych późniejszych autentycznych, bez różnicy w monecie konwencyjnej wypłacone zostały. O czem radę namiestniczą w odpowiedzi na jej podanie z 10. kwietnia z. r. przy zwróceniu załączonych dokumentów zawiadamia się z poleceniem, aby na podstawie propozycyi zatwierdzonej w zasadzie podług opinii komisyi kościelnej, jakoteż zawartych w edykcie indemnizacyjnym i w instrukcyach, środków egzekucyjnych, wykonała niezwłocznie to rozporządzenie, w porozumieniu z komisyą indemnizacyjną, i organami finansowemi.

Ponieważ w tem najwyższem rozporządzeniu wyrażona jest zasada wynagrodzenia, przeto zadaniem rady namiestniczej jest przeprowadzić je w sposób stanowczy i praktyczny, i głównie to mieć na uwadze, aby wynagrodzenie za dziesięciny nastąpiło z najmożliwszem uniknieniem wszelkich utrudniających wyjątków i klasyfikacyi, z potrzebnem uwzględnieniem słuszności, sprawiedliwości i uproszczenia, i to ile możności jak najprędzej. Chociaż według twierdzenia rady namiestniczej zaspokojenie w §. 21. przytoczone w zupełności uiszczone zostało, to jednak, jeżeliby po ogłoszeniu najwyższego tego rozporządzenia, kto z jakiemi pretensyami się zgłosił, takowe w duchu tego ustępu ostatecznie rozstrzygnięte być mają. Ponieważ przeprowadzenie §. 22. wedle wspomnianych instrukcyi należy do komisyi indemnizacyjnej, przeto rada namiestnicza ma łącznie z nią na zasadzie teraz otrzymanych a w dokumentach zawartych szczegółów, odnoszących się do konskrypcyi dochodów duchowieństwa z r. 1862 lub gdyby nie były dostateczne, za pośrednictwem dyecezyi, stosowne kroki porobić, i z uwzględnieniem pospiechu w wypłacie, o postępie sprawy, od czasu do czasu tutaj sprawozdanie przedkładać. Samo przez się rozumie się, że zaliczki z funduszu religijnego mają być na przyszłość wstrzymane, a dotychczasowe wypłacać się będą z funduszu indemnizacyjnego.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z d. 7. kwietnia.)

Na posiedzeniu izby niższej z dnia 7. kwietnia d'Israeli krytykował budżet przez kanclerza skarbu złożony. „Mogą być" mówił „okoliczności, w których ministrowi skarbu za złe brać nie można, iż na początku roku nie ma nadwyżki w skarbie. Lecz dziś okoliczności takich nie ma. Handel Anglii nie wzrasta, dochody zmniejszają się a widoki nie są pomyślne ani w Europie ani w Ameryce. Żałować przeto wypada, iż rok finansowy poczyna się z nominalną tylko nadwyżką. W izbie i po za izbą daje się słyszeć pytanie, dla czego nie masz istotnej nadwyżki. Kanclerz skarbu twierdzi, że ubytek przez zniesienie podatku od papieru, na 650.000 oceniony, w rzeczywistości przeszło 800.000 funtów szterl. wynosił. Zachowując ten podatek, mielibyśmy istotną nadwyżkę. Następnie twierdzi, że wynagrodzenie wojenne z Chin za wysoko oszacowane zostało. Kanclerz skarbu zaręczył za 750.000 f. szt. a wpłynęło zaledwo 900.000. W ostatnich dwóch latach okazuje się deficyt 4 milionów, a obok takiego deficytu kanclerz skarbu zmniejszył resursa kraju o pół czwarta miliona, tak iż regularne dochody kraju przekroczył o 7,500.000 funtów szterl., a dochody te tylko na drodze podatków wojennych podtrzymał. Cała wymowa kanclerza skarbu nie zdoła zakryć krytycznego stanu finansów, a cóż pan Gladstone przywodzi na swoją obronę? Oto że dwa lata ostatnie były latami wyjątkowemi, i że dług narodowy zmniejszył się o 4 miliony. Pozorne to jednak tylko zmniejszenie, rzeczywiście dług się powiększył. W ogóle to co p. Gladstone przytacza dla zaspokojenia nas co do stanu finansów, nie ma żadnej podstawy."

Kanclerz skarbu odrzekł, że musi obstawać przy poprzedniem swojem twierdzeniu, iż ostatnie dwa lata były istotnie wyjątkowe. Co zaś dotycze wpływu z Chin, to nie brał na siebie żadnej odpowiedzialności, lecz w ocenieniu jego doniosłości poszedł za powagami najznakomitszemi. D'Israeli zarzuca, że zniesienie podatku na papier było krokiem lekkomyślnym. Wszakże zapomina przy tem, ile podobne zniesienie podatku podnosi czynność fabryk i ogólną konsumcyę. Pan d'Israeli nazywa nieostrożnością zrzeczenie się dochodu 6 do 700.000 czyniącego, cóż zaś sam i jego stronnictwo proponuje? Chce, ażeby zredukować cło na herbatę, co blisko o cały milion zmniejszyłoby dochody publiczne.

Po przemówieniu się p. Northcote twierdzącego, iż izba musi albo podatki powiększyć albo też wydatki zmniejszyć, inaczej nie odpowie zaufaniu przez kraj w nią położonemu, izba zamieniła się w komitet dla ocenienia środków i działań finansowych.

W komitecie przyjęte zostały rezolucye upoważniające rząd do wydania 1 miliona funtów szterlingów do zatrzymania cła na herbatę i cukier, do pobierania opłat od koncesyi na przedaż piwa, do zaprowadzenia podatku na karty i stempla od kuponów pożyczek zagranicznych.

W końcu lord Palmerston na zapytanie, czyli rząd myśli zażądać od parlamentu votum w przedmiocie pomnika dla księcia Alberta, oświadczył, iż pod tym względem rząd nie powziął jeszcze ostatecznego postanowienia.

Francya.

Paryż, 10. kwietnia. (Posiedzenie ciała prawodawczego. — Wiadomości bieżące — Jubileusz.) Względem powrotu Lavaletta do Rzymu i odwołania jenerała Goyona nic dotąd nie zaszło stanowczego. Różnicę zdań w tym względzie widać nie tylko między publicznością, ale nawet pomiędzy dziennikami, które o zamiarach rządu dobrze zwykle zawiadomione bywają.

Na przedwczorajszem posiedzeniu ciała prawodawczego deputowanym Darimon, i Kolb Bernard dozwolono swoim kosztem drukować i rozdać mowy, które mieli w ciągu tej sesyi, jednak z tą uwagą, ze rzeczone pozwolenie nie oznacza bynajmniej, że ciało prawodawcze te mowy pochwala. Prezydent zawiadomił izbę o projektach ministra stanu do ustaw, między innemi przedłożenie monopolu tytoniowego do 1. stycznia 1873. Deputowani przedłożyli kilka projektów do ustaw, odnoszących się do spraw miejscowych, poczem odłożono posiedzenie na piątek.

Do *Köln. Ztg.* donoszą, że parysey czeladnicy ciesielscy zaprzestali roboty od 5. b. m., żądając podwyższenia zapłaty z pięciu na 6 fr. Większa ich część należy do dwóch licznych stowarzyszeń, które są dobrze uorganizowane i działają wspólnie. Jedni są „towarzyszami wolności" drudzy „towarzyszami obowiązku." Władza postępuje ostrożnie z tem zaburzeniem, słychać jednak, że przedwczoraj wielu przywódców aresztowano. Mularze i stolarze mają pójść za przykładem cieślów. *Independance* podaje korespondencyę, która potwierdza te doniesienia z tym dodatkiem, że przedwczoraj uwięziono pewną liczbę robotników obwinionych, że należą do jakiejś koalicyi.

Monitor w swoim dzisiejszym numerze podaje notę następującą: Rozporządzeniem arcybiskupa Tuluzy nakazany obchód jubileuszu od 16. do 23. maja, jest tylko przypomnieniem bolesnej i krwawej epoki naszych kłótni religijnych. Teraźniejsze prawodawstwo i pierwszy artykuł konkordatu względem obrzędów wyznania katolickiego zniewoliły rząd zabronić uroczystość, która w rozmaitych klasach obywateli mogłaby wzniecić rozdwojenie i nienawiść, i zaburzyć spokój publiczny. W skutek tego rząd nie naruszając starodawnego zwyczaju procesyi Bożego Ciała, zabrania także wszelkich procesyi i ceremonii zewnętrznych w powyższem rozporządzeniu zapowiedzianych.

(Eskadra pancerna.) Z Tulonu donoszą, że złożona ma być eskadra z samych statków pancernych pod nazwą eskadry dla robienia doświadczeń (escardre d'expérience.) Wiceadmirał Villaumez ma być jej dowódzcą. Mówią, że statki „Magenta", „Solferino", „Normandie", „Couronne", „Invincible" i „Gloire" eskadrę tę składać mają. — Do Tulonu przybyło 960 ludzi z expedycyi chińskiej. Wyglądają oni zdrowo i silnie, tylko mundury ich w złym znajdują się stanie.

(Poselstwo japońskie.) Poselstwo japońskie przybyło 7. kwietnia do Paryża. Posłowie wraz z całym orszakiem udali się w otwartych powozach do hotelu Luwru, gdzie mieszkać będą. Mnóstwo ciekawych zleciało się dla przypatrzenia się im. Na pawilonie hotelu przez poselstwo zajętym, wywieszono sztandar japoński. Posłowie zdają się dzielić ciekawość Paryżan, bo sami byli cały dzień na balkonie dla przypatrzenia się zebranemu pospólstwu. Za kilka dni poselstwo ma być przez Cesarza przyjmowane.

(Wiadomości z Kochinchiny.) Wiadomości z Kochinchiny przez Suez nadesłane donoszą, że synowiec Cesarza Tuduk objął dowództwo nad armią anamicką, która rozłożona jest na gościńcu do stolicy Hue, o 80 kilometrów od wojsk francuskich. W prowincyi Mytko snują się jeszcze bandy ruchawki anamickiej, ścigane teraz przez ruchome kolumny francuskie.

(Wiadomości bieżące.) P. Baudon, prezes rozwiązanej rady centralnej św. Wincentego, podał petycyę do senatu, która wywoła gwałtowne spory. — Kontradmirał Raynaud miał przesłać raport o znanej walce dwóch parowców pancernych amerykańskich, która w wielu punktach nie zgadza się z doniesieniem dzienników amerykańskich. — Kwestya powrotu do Rzymu margr. de Lavalette ma być rozbieraną na jutrzejszej radzie ministrów. — Włoski major Famel, o którego energicznem wystąpieniu przeciwko powstańcom neapolitańskim często mówiono, znajduje się teraz w Paryżu i udać się ma do Londynu. Mówią, że rząd francuski zamierza rozpuścić pułki Spahów w Algieryi.

Belgia.

Bruxela, 8go kwietnia. (Doniesienia dworu.) Stan zdrowia Króla Jego Mości jest już zupełnie pomyślny. Dr. Civiale, zręczny operator z Paryża, otrzymał przed odjazdem order Leopolda. Zdaje się, że wkrótce po otwarciu wystawy londyńskiej Król uda się tam z dostojną rodziną. Zapowiadają, że z początkiem lata Królowa Wiktorya przybędzie na ląd stały, aby zwiedzić miejsce urodzenia księcia Alberta.

Szwajcarya.

(Układy pocztowe z Włochami.) *Fr. Postztg.* donosi, że wymiana nowego traktatu pocztowego między Szwajcaryą a Włochami już uskuteczniona została. Wedle doniesień posła szwajcarskiego sprawa tak już daleko postąpiła, że traktat może stać się obowiązującym od 1. lipca r. b.

Włochy.

Turyn. Król Wiktor Emanuel ma 22go kwietnia wyruszyć w podróż do Neapolu, a słychać, że także Garibaldi uda się wkrótce do południowych prowincyi.

(Posiedzenie izby deputowanych.) Na posiedzeniu piemonckiej izby deputowanych z dnia 7. kwietnia projekt do prawa żądający przyzwolenia na zwiększone koszta wystawy florenckiej żwawą wywołał dyskusyę. Jak wiadomo, wydano zamiast preliminowanych 750.000 fr. całe trzy miliony, i nie brakło na przymówkach i wyrzutach z powodu takiego marnotrawstwa. Dep. Valerio wniósł, ażeby zarządzono osobne śledztwo, Mellana zaś twierdzi, iż izba tę tylko sumę płacić ma obowiązek, którą naprzód oznaczyła. Rząd oświadczył, iż sprawa ta wymaga rychłego załatwienia, izba zaś nagłość większością głosów przyjęła. Na posiedzeniu z dnia 8. kwietnia Carraciola interpelował ministeryum względem powstania, które na nowo w prowincyi Capitanata wybuchło, żądając, ażeby negocyacye o wydalenie Króla neapolitańskiego z Rzymu na nowo rozpoczęte zostały. Ratazzi przyznał nieszczęście, które trapi południowe prowincye, dodał jednak, iż doniesienia są przesadzone, jenerał Lamarmora bowiem oświadczył, iż zwiększenie sił wojskowych do zwalczenia powstania nie jest potrzebnem. Liczy on wiele na nowych urzędników do Neapolu posłanych. Co zaś dotycze wydalenia Króla Franciszka z Rzymu, rząd obstawał za koniecznością wydalenia, wykazując, że obecność Króla neapolitańskiego w Rzymie stała się źródłem największych niespokojności. Zdaje mu się, że Cesarz Napoleon sam o tem jest przekonany, i czuje potrzebę zaradzenia temu; wszakże od jednego razu nie można usunąć wszystkich trudności. Interpelacya nie miała dalszych skutków, i wykazała tylko nikczemną dwuznaczność, z jaką Piemont traktuje sprawę nieszczęśliwego królestwa Obojga Sycylii.

(Wiadomości bieżące.) Dzienniki piemonckie twierdzą, że Król dnia 25. kwietnia do Neapolu wyjedzie i do końca maja tam zabawi.

Z Neapolu donoszą pod dniem 5. kwietnia, iż proces księdza Cienatempo i hr. Christen o knowanie spisku wytoczony, w końcu tego miesiąca osądzony będzie. Akt oskarżenia drukiem ogłoszony został.

(Konsystorz.) Na konsystorzu z dnia 7. kwietnia Papież mianował 16 biskupów, między któremi znajdują się ci prałaci, którzy zająć mają osierocone we Francyi biskupstwa. Prócz tego Ojciec św. radził się kardynałów względem kanonizacyi japońskich męczenników. Na przyszłym poniedziałkowym konsystorzu ksiądz Berardi przed urzędową nominacyą na nuncyaturę petersburską wyniesiony być ma na godność arcybiskupią. — Neapolitański jenerał Clary za udział w reakcyi internowany został do Civitavecchia, gdzie pod strażą Francuzów mieszka.

(Strzelnice.) Strzelnice włoskie otwarte być mają w dniu 15. września. W Turynie przeznaczono na strzelnicę wzgórek Valentino. Wystawione będą 60 cylów dla różnej broni. Strzelanie trwać ma przez trzy dni. Znaczne premie mają być wyznaczone, najznaczniejszą zaś damy rozdzielać będą. Wszystkie prowincye włoskie posełają reprezentantów na tę uroczystość, na którą przybyć mają i reprezentanci zagranicznych strzelnic.

Niemce.

Berlin. (Poszukiwania sądowe.) Poszukiwanie osoby, która pierwsza rozszerzyła znaną odezwę pana Heydt, prowadzone szybko i czynnie już pomyślnie ukończone zostało. Pod przysięgą przesłuchano współpracowników *Vossische Ztg.*, z czego pokazało się, że rzeczony dokument nadesłał bezimiennie Dr. Guido Weiss, współredaktor gazety Vossa. Zeznał on, że odpis listu otrzymał od Blumenthala, właściciela fabryki, którego też natychmiast jako świadka przesłuchano, a że odpowiedź jego była po części niedostateczna, po części odmowna, przeto został uwięziony. Tymczasem pełnomocnik i buchhalter pana Blumenthal Hahn stawił się przed sędzią śledczym z zapytaniem o los swego pryncypała, dowiedziawszy się zaś, że ten został uwięzionym, ujrzał się zniewolonym zeznać, że to on sam udzielił panu Blumenthal odpis rzeczonej odezwy. Pan Hahn przesłuchany natychmiast został uwięziony, i miał pozostać w zamknięciu, póki nie wymieni tego, od kogo odpis odezwy otrzymał. Teraz dopiero zaczęło się właściwe śledztwo karne, Köhler bowiem, którego Hahn wymienił, jest sekretarzem intendantury w ministeryum wojny. (Jeden z dzienników utrzymuje, że Köhler został uwięziony, lecz że minister sprawiedliwości polecił wypuścić go na wolność). Blumenthala uwolniono. Co do postępowania władz sądy pruskie już dawno rozstrzygnęły, że redaktor odpowiedzialny na świadka wezwany może być przymusowemi środkami zniewolony świadectwo udzielić.

(Śledztwo sądowe.) *N. Pr. Ztg.* dowiaduje się, że asystent intendentury Köhler dał obszerne zeznanie co do zakomunikowania gazecie Vossa odezwy ministra finansów. Na zasadzie tego zeznania jeszcze dwóch urzędników z ministeryum finansów zawieszono w urzędowaniu i pod śledztwo oddano.

Szwecya.

Sztokholm, 31. marca. (Traktat handlowy z Turcyą.) Gazeta kolońska donosi z urzędowego *Posttidning*, że 11go b. m. traktat handlowy między Szwecyą, Norwegią a Turcyą w Konstantynopolu podpisany został. Tego samego dnia podpisano traktat handlowy między Turcyą a Holandyą.

Rosya i Królestwo Polskie.

Petersburg, 5. kwietnia. (Postęp chrześciaństwa. — Wiadomości bieżące.) Gazeta kościelna *Pielgrzym* podaje doniesienia o rozszerzeniu wiary chrześciańskiej między poganami w cesarstwie rosyjskiem. Ewanielie zostały przetłómaczone na języki Mordwy, których jest cztery: Erpijski, Morkchaski, Terukhański i Karataeski. Terukhańce i Karateanie są już prawie całkiem do Rosyan podobni, a języki Erpianów i Morkchanów nie są w niczem do siebie podobne. Dla Morkchanów też przetłumaczono osobno ewangelię św. Mateusza. Przetłumaczono także kilka książek na język tatarski, a w Narwie wychodzi nowy dziennik niemiecki pod tytułem: „Narvasche Stadtblätter".

Z ukazu względem reorganizacyi władz cenzurowych widać, że utworzono także komisyę do spraw prasowych. *H. N.* donoszą, że 31. marca odbyło się pierwsze tej komisyi posiedzenie, na którem porozumiewano się względem obrębu zadania, które minister Golowin oznaczył w sposób następujący: 1) projekt nowego regulaminu prasowego dla dzieł literackich i artystycznych wolnych od cenzury prewencyjnej; 2) dopełnienie i zmiana regulaminu odnoszącego się do dzieł, które cenzurze prewencyjnej podlegają.

Petersburg, 5. kwietnia. (Zmiany w administracyi policyi. — Wiadomości bieżące.) W administracyi policyi w Petersburgu następujące zaprowadzono zmiany: Straż policyjną, która wynosiła 1225 ludzi, powiększono o 200 sierżantów miejskich, którzy będą wybierani z pomiędzy wysłużonych wojskowych. Na nadzwyczajne potrzeby wyznaczono oberpolicmajstrowi 11200 rubli. W Rydze ustanowiono 10 nowych adjunktów dla dzielnic policyjnych. Koszta miasto ponosić będzie. W skutek zaburzeń na odczytach profesora Kostomarowa, ministeryum odwołało pozwolenie na 10 odczytów publicznych. Gazeta senacka podaje rozporządzenie cesarskie z d. 1. marca, które przyzwala wydać 6 nowych seryi bon skarbowych w sumie 18 milionów rubli.

Kompania rosyjsko-amerykańska zawiązana w r. 1780 była utrzymywana od rządu. Upłynęły jednak odnośne umowy, i nie zostały odnowione. Dochody wynosiły 1860 r. 1,006.146 r., a między wydatkami znajduje się 14.968 r. na fundusz rezerwowy. Towarzystwo posiada siedm okrętów żaglowych i cztery parowce. Liczba mieszkańców w koloniach rosyjskich podniosła się do 10.136.

Turcya.

(Wypadki w Hercegowinie.) Na teatrze wojny w Hercegowinie gotują się ważne wypadki. *Journ. de Const.* donosi, że przygotowania do operacyi wojskowych przeciw mieszkańcom górskim odbywają się z wielką gorliwością i w ten sposób, że zdołają na długi czas zabezpieczyć granicę od rozbójniczych napadów. Z Rumelii a nawet z Krety ciągną wojska na linię bojową. Armia Omera Baszy ożywiona najlepszym duchem. Z Konstantynopola wyprawiono do Hercogowiny zapasy, amunicyę i pieniądze. Widać więc, że Porta ma istotnie zamiar przygotować ultimatum z żądaniem, aby książę Czernogóry wydał jeńców, i aby zobowiązał się formalnie nie dozwolić napadów na Turcyę.

(Stan rzeczy.) *Donau Ztg.* pisze, że chociaż powstańcy hercogowińscy już wiele klęsk ponieśli, daleko jeszcze do tego, aby powaga rządu wysokiej Porty zupełnie przywrócona została, a co do Montenegro, wcale jeszcze nie uzyskano gwarancyi, którąby okoliczne krainy tureckie od ciągłego wzburzenia zabezpieczyć mogła. Taki stan rzeczy stał się nieznośnym dla rządu tureckiego. Nie tylko jest bowiem przyczyną, że rząd widzi się zniewolonym na utrzymanie znacznej siły zbrojnej wielkie wydatki ponosić, ale nadto wpływa szkodliwie na wszystkie nietureckie plemiona, półwysep bałkański zamieszkujące. Kwestya wschodnia wtedy dopiero da się szczęśliwie rozwiązać, gdy rząd turecki przystąpi do niej w duchu tegoczesnym z siłą, sprawiedliwością i roztropnem stosunków uwzględnieniem.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dzieduszycki Iz., z Izydorówki. Hr. Jabłonowski Ludw., z Artasowa.

Hotel europejski: Wiśniewski Jan, z Ciemierzyna. — Kotkowski Apol., z Hawłowice — Zawadzki Nik., z Bełzca.

Hotel Langa: Doliniański Ant., adw. kraj., z Tarnopola.

Hotel angielski: Kowalski Er., z Bratkowiec. — Doliwa Dobrowolski c. ros. podpor., z Rosyi Gottlieb K., adw. kr., z Brzeżan. — Brzezany Maur., z Kouczak.

Zajazd Krynickiego: Krzyżanowski Piotr, z Wiśniowczyka.

Zajazd Kuhna: Zadurowicz Ignacy, z Skorodna — Zadurowicz Jan, z Berezniey.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. kwietnia.

PP. Jaworski Mik., do Kobylnicy. — Chądziński Ign., do Kąrczyna. — Mierzwiński Er., do Buławy. — Papara Bol., do Batiatycz. — Śliwiński Wł., do Bereźnik. — Erhardt L., do Paryża. — Hubicki Kar., do Ozydowa. — Hr. Wodzicki K., do Olejowa. — Hr. Golejowski Ant., do Harasymowa.

Spostrzczenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. i 13. kwietnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324.05	+ 6.4	72.7	północny sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.27	+ 12 8	40.6	zachodni „	„
10. god. wiecz.	325 15	+ 6 8	68.1	„ „	„
7. god. zrana	325.74	+ 1.6	90.9	półn.-zach. sł.	śnieg
2. god. po poł.	325 30	+ 2.2	89 3	północny „	„
10. god. wiecz.	324.70	+ 2.4	87.1	półn.-zach. „	pochmurno

Wysokość śniegu 10.‴.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 14. kwietnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 83 55. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 55; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 827.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 203 10; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 133 60. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.27, dukaty ces. pełnej wag —.—, korony —.—, półkorony —.—. Srebro 132 35.

Kurs lwowski.

Dnia 14. kwietnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	19	6	26
Dukat cesarski	„ „	6	21	6	27
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	79	10	94
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	7	2	10
Talar pruski	„ „	1	98	2	—
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	45	80	20
„ „ „ m. k. za 100 zł.		83	45	84	20
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		229	—	232	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne		70	3	70	83
5% Pożyczka narodowa		83	—	83	75

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 14. kwietnia.

	Instytut kupuje zł.	Instytut kupuje c.	Instytut sprzedaje zł.	Instytut sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	Za kupon wypada c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	79	75	80	25	1	14 4/9
Dawne „ „ 100 „ „	83	74	84	26	1	26 1/6

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12 kwietnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65 20	65.30
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	84 50	84 60
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	84 20	84 30
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	70.10	70 20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 10	70 30
dtto. „ 4½%	61 f0	61 75
dtto. „ 4%	54.75	55.—
dtto. „ 3%	41 25	41 70
dtto. „ 2½%	35 60	36 50
dtto. „ 1%	13 90	14 —
Przez. do wylos. z r. 1839	149 25	149 75
„ 1854	95 50	95.75
„ 1860	93.50	93 70
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	99 50	100.—
Renty Como po 42 lir. aus.	16.75	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67 50	68.—
„ 4½%	60 50	61.—
„ 4%	53 50	54.—
„ 3½%	46.50	47.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	45 50	46.—
„ 2¼%	38.—	38 50
„ 2%	34.50	35.—
„ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	67.50	68 —
„ 4½%	60.50	61.—
„ 4%	53.—	53 50
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	88 50	89.—
Wyż. Aust. i Salb.	86.75	87 —
Czech	87.50	88 50
Morawii	92.—	93 —
Szląska	88.—	88 50
Styryi	88.—	88 50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87.50	88.50
Węgier	72 75	73 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Banato Tem.	70.25	70.75
Kroacyi i Sławonii	74 —	74 50
Galicyi	70.75	71.25
Siedmiogr. i Bukow.	69 25	69.75
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	101 —	102.—
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy: po 5%	67 50	68.—
„ 4%	53 50	54.—
„ 3½%	46 50	47 50
„ 3%	38.	38.50
„ 2½%	32.	32.50
„ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	832	833
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	204 80	205 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	645	648 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2269.	2271.
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	283.—	283 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	161.25	161 75
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	137 75	138.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	273 75	274.25
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 180 zł. (90%)	231 50	232.
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	36.—	40.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	90.—	92.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	698.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	183.—	186.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	162.—	163.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	448.—	449.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	238.—	240.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	397.—	400.
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	190.—	195.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.: 6let. po 5%	103 50	103 75
10 „ 5%	98 50	99 —
przeznacz. do los. po 5%	90 25	90 75
Banku narodowego w wal. austr.: na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	86.10	86 20
Gal. Tow. kred. po 4%	80.—	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.25	97.75
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	103 10	103 30
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	144.—	144 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	95.85	96 25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	139.50	140.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.50	82 50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.50	98.50
Lloyda za 100 zł.	90.—	91.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130.—	130.20
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	104 50	105 —
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126.50	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.75	39. —
Esterhazego po 40 zł. m. k.	101.—	101 50
Salma „ 40 „ „	39.—	39 50
Palfiego „ 40 „ „	37.50	38.—
Clarego „ 40 „ „	36 50	36 75
St. Genois „ 40 „ „	38 —	38 50
Windischgrätza 20 zł. „	22 75	23.—
Waldsteina 20 „ „	25.—	25 50
Keglevicha 10 „ „	17.—	17 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	112.25	112 50
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	112 25	112 40
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	112 50	112 80
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	99 —	99 20
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	133 —	133 20
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	52.50	52 65
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6 25	6.25½
dtto. pełnej wagi	6.24	6.24½
Korona	18.35	18 38
20frankówka	10 57	10.58
Rosyjski impery.	10.85	10.88
Talar związkowy	1.98	1 98½
Srebro	132.—	132 25
Kurs korony w k. kasach	13 zł. [illegible] c.	

KRONIKA.

(Promień światła jako odczynek chemiczny.) Z „Gazety warszawskiej.“

(Dokończenie.)

Tym to sposobem, to jest wprowadzając w płomień rozmaite ciała złożone i uważając wtedy bacznie postać widma, PP. Kirchhoff i Bunsen odkryli te dwa nowe pierwiastki chemiczne. Dokładnie oswojeni z świetnemi liniami charakteryzującemi wszystkie znane metale, mieli prawa przypisywać nowym, nie znanym dotąd ciałom, świetne pręgi nie odpowiadające ani żelazu ani złotu, ani sodowi, potasowi, litowi i t. d. Kierując się tą wskazówką, szukali następnie innemi drogami tych metali w ciałach, które w widmie przedstawiały te nowe świetne linie i tym sposobem otrzymali coesium z wody mineralnej Durckheim, a rubidium z minerału nazwanego lepidolis. Dwa te metale są bardzo alkaliczne i w szeregu chemicznym zajmują miejsce obok potasu i sodu, którym podobne są w głównych własnościach.

Rozbiór optyczny z powodu niesłychanej czułości pozwala wykryć najdrobniejsze ślady metali, które pewnym pasom widma nadają nadzwyczaj żywe barwy. Wprowadziwszy naprzykład w płomień nieco popiołu z sygara zwilżonego lekko kwasem wodochlorowym, postrzeżemy zaraz w widmie żółtą linię sodu, blado-czerwoną potażu, natężoną czerwoną litu, bardzo silną pomarańczową i zieloną, obie odpowiadające wapowi, w jednej chwili zatem przekonaliśmy się o obecności czterech metali. Tym samym sposobem w wodach mineralnych, wykazujemy obecność rozmaitych metali, które im nadają wyjątkowe lekarskie własności.

Metale alkaliczne mają bardziej pojedyncze cechy w widmie, niż metale służące za podstawę tak zwanych ziem alkalicznych. Stront naprzykład ma ośm wyraźnych linii, sześć czerwonych, jednę pomarańczową i jednę błękitną. Wap, metal który w połączeniu z tlenem stanowi wapno, ma trzy linie: zieloną, czerwoną i błękitną. Bar odznacza się dwiema liniami zielonemi. Żelazo, manganez, złoto, dają bardzo liczne świetne linie, które powstają niezmiennemi co do barwy i położenia bez względu na rodzaj chemicznej soli, w którym jeden z tych metali stanowi zasadę, jak równie kiedy sam czysty metal w stanie ulotnienia wprowadzony jest w płomień, linie te zatem są własnością ciał prostych, a ich obecność stanowi zawsze dowód obecności odpowiednich im ciał w masie palącej się. W innym artykule wykażemy jak to odkrycie doprowadzić może do poznania natury fizycznej i chemicznej słońca.

(Dodatek)